

Nr 272.

Av herr Nilsson, Petrus, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kommunalskattelag m. m.

Uti avlämnade propositioner har Kungl. Maj:t förelagt riksdagen förslag till ordnande av det kommunala skatteväsendet. Av dessa innehåller nr 102 förslag till kommunal skattelag, nr 104 förslag till förordning om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt och nr 105 förslag till lag om skogsaccis.

De båda förstnämnda äro avsedda att ersätta de provisoriska bestämmelser, som sedan 1920 års riksdags beslut varit gällande för de kommunala skattebehovens täckande, och förslaget om skogsaccis innebär förändringar i de för densamma hittills gällande stadgandena. De olika propositionerna avhandla var sitt område för skatts uttagande, men med hänsyn till deras gemensamma syftemål anse vi det lämpligast att i ett sammanhang anföra motiveringen för våra yrkanden i de olika frågorna.

Kommunalskattelagen är byggd på provisoriets grundprinciper och sammanfaller i det närmaste med det inom 1921 års kommunalskattekommité uppgjorda och av tvenne reservanter förordade s. k. C-förslaget.

Därest statsmakterna godkänna det föreliggande förslaget princip i fråga om skattefördelningen, fastslås att fastigheterna skola under alla förhållanden garantera kommunerna en beskattningsbar inkomst till den procentsats, som kan bli bestämd. Även andra förslag, som uppgjorts för kommunalskattefrågans lösning, ha upptagit samma princip, och det har därvid alltid förutsatts, att de kommunala skattebehoven icke kunna tryggas enbart medelst en på inkomst utgående skatt. För innehavare av fastigheter kan ett så lagt skattesystem icke vara tilltalande, då även deras egentliga skattekraft måste komma från en verklig inkomst. Vad särskilt jordbruket beträffar, så kunna dess villkor ingalunda motivera någon särskild skattebelastning; tvärtom äro dess ekonomiska förhållanden sådana, att fullgoda skäl förefinnas att undvika allt, som är ägnat att försätta dess utövare i en ogynnsam särställning i fråga om beskattningen.

Om man trots detta ändå skall nödgas ålägga jordbruket en viss garanti till kommunerna i kommunalskattehänseende, kunde ifrågasättas, om icke garanti-principen jämväl borde utsträckas till andra skatteobjekt än dem, som hittills varit föremål för undersökning i sådant avseende. Därvid måste vi dock bestämt taga avstånd från en näringsskatt så lagd, som kommunalskattekommit-

téns majoritet utformat densamma, ty efter sådana grunder skulle jordbruksnäringsens skattetryck bliva ännu tyngre än enligt nu föreliggande kungl. proposition. Då vi emellertid icke f. n. kunna anvisa någon direkt framkomlig väg för nya riktlinjer i fråga om garantigrunderna, måste vi inskränka oss till att påyrka ett lägre procenttal för garantiskatten, varför vi föreslå sådan ändring av stadgandet i 2 § kommunalskattelagen, att för alla slag av fastigheter garantiskatten sättes till 4 % eller 4 skatteören för varje fulla ett hundra kronor av fastighets taxeringsvärde. Härmed torde även kommunernas behov av skattegaranti vara tillräckligt tillgodosett.

Beträffande beskattning för skogsinkomst vid försäljning av växande skog i samband med fastighet bör erinras, att denna bestämmelse visserligen på riksdagens initiativ blev införd i och med den sedan 1910 gällande lagen om inkomst- och förmögenhetsskatt, men man kan icke komma ifrån att den innebär en beskattning å en av ägaren gjord realisation av sina tillgångar, en beskattningsmetod, som medför ytterst ojämma verkningar olika skattedragare emellan. Vi hålla före att det borde tagas under allvarligt övervägande, huruvida icke ifrågavarande bestämmelse kunde ur skattelagarna utgå.

Den kommunala progressivskatten skulle enligt propositionen bibehållas såsom skattesats men fråntagas kommunerna och tilläggas landstingen. Redan vid införandet anfördes emot densamma starka skäl, vilka alltjämt kvarstå. Den del av progressivskatten, som avses för skatteutjämning, verkar uteslutande som en extra inkomst- och förmögenhetsskatt, varför med samma verkan medel för skatteutjämning kunde uttagas medelst inkomst- och förmögenhetsskatten, eventuellt genom att med erforderligt belopp öka skatteprocenten.

I fråga om skogsaccisen föreslås i propositionen, att denna även skall utgå för allt husbehovsvirke utan undantag samt i relation till den kommunala utdebiteringen, varjämte landstingen skola erhålla del av densamma i form av ett särskilt tillägg. Att skogsaccisen kom att kvarstå som särskild skatt i sin nuvarande form vid provisoriets införande berodde därpå att den förutsättning man utgick ifrån, nämligen att accisen skulle göras till en garantibetonad skatt, icke vid 1920 års riksdag kunde på nöjaktigt sätt utformas. Att nu icke blott gå ifrån vad som då var förutsättningen för skogsaccisens bibehållande under något år framåt, utan dessutom i hög grad skärpa densamma, såsom skett i propositionen, är ett förfaringsätt, vilket vi måste bestämt motsätta oss.

Såsom skogsaccisen enligt förslaget är lagd skulle, om den nuvarande ordningen för skatteutjämning jämväl bibehålles, skogsinkomsten icke få räkna sig tillgodo skatteutjämnings fördelar utan alltid drabbas av det kommunala skattetrycket i dess mest onaturliga höjd. Den oerhörda ojämnhet skogsägarna emellan i de olika kommunerna, som detta komme att medföra, torde utan exemplifiering stå kvar för var och en.

Rörande landstingen bör påpekas, att fastighetsskatt för skogen alltjämt skall utgå till dessa; dessutom erhålla landstingen del av den inkomstskatt, som erlægges för skogen. Att härtill lägga även en tredje skattepålaga för samma inkomst likaledes till landstingen bör ej komma i fråga.

Om en skogsaccis trots de betänkligheter, som kunna anföras mot densamma,

skall ingå i den kommunala beskattningen, kan det ej vara i överensstämmelse med rätt och billighet, att den fastställes utan maximering, såsom i propositionen föreslås. Samma omdöme gäller beträffande den i propositionen föreslagna bestämmelsen, att virke använt för fastighetens behov till reparations-, stängsel- m. fl. ändamål samt bränsle m. m. skall medtagas vid taxering till skogsaccis.

Riktigast vore att skogsaccisen avskaffades, men om detta icke nu låter sig göra, bör den icke höjas utöver f. n. stadgat maximum, icke beröra husbehovs- virke i större utsträckning än hittills varit fallet och endast utgå till primärkommunerna.

På grund av vad här anförts få vi beträffande 2 § i förslaget till kommunal- skattelag föreslå,

att den erhåller här nedan angivna lydelse och att utskottet i anslutning härtill vidtager därav föranledda ändringar i såväl kommunal- skattelagen som i sammanhang med denna stående lagar:

§ 2.

Allmän kommunal- skatt är dels fastighetsskatt, dels kommunal inkomstskatt.

Såsom underlag för fastighetsskatt påföres skattskyldig:
för fastighet: fyra skatteören för varje fulla ett hundra kronor av fastighets taxeringsvärde.

Såsom underlag — — — — inkomst.

Ett hundra — — — — skattekrona.

Stockholm den 18 mars 1927.

Petrus Nilsson.

L. Tjällgren.

Carl G. Schedin.

Per Andersson.

L. G. Bodin.

Karl Andersson.

K. G. Westman.

H. Andersson.

*Johan Johansson,
Friggeråker.*

